

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal jutányos áron közöl.
Nyilttér garmond soronkint 60 fillér.

A kulturkérdés.

Irta: Nagy Zoltán, szegedi kir. törvényszéki bíró.

Az első magyar parlamentáris minisztérium közoktatásügyi minisztere mondta, hogy Magyarország jövőjének a kérdése: kulturkérdés.

Az a pár évtized, amióta ez a kijelentés a legilletékesebb helyről elhangzott, számtalan variációban, formában volt megbeszélés tárgya hivatottak és kiválasztottak részéről, hogy mily vonatkozásban és alkalmazásban oldandó meg ez a kérdés a mi viszonyaink mellett és hogy melyek e kérdésnek erőtenyezői, eszközei. És annak a négy évtizednek, ami elmúlt, pozitív eredménye csak az, hogy boldog boldogtalan hozzászólt, javaslatokkal reformeszmékkal telítve a legjobb ügyhöz méltóan harsogott, ütötte a nagy dobót anélkül, hogy ez a kérdés a mai napig megoldva lenne.

Mosolyogva gondolok arra a korjellemző anekdotára, mely a nagy német birodalom egyik tizenketted rangú fejedelméről szól, ki annak idején panaszosan említette fel udvari bolondja előtt, hogy egyetlen orvos sincs országában. Mire az udvari bölcs fogadást ajánlott, hogy minden második ember az. S meg is nyerte a fogadást a maga módja szerint, mert mikor más nap

réggel bekötött arccal a templom elé ült és a részvétellel kérdezősködőknek elmondta, hogy a foga fáj, minden második ember, közöttük elsőnek maga a fejedelem, nem késett valami orvosló szert ajánlani.

Igy vagyunk nálunk a kulturális-kérdéssel. Mindenkinek van eszméje, terve, gondolata. Még szerencse, hogy meg nem próbálják, nem kísérleteznek így legalább hiába. Pedig hallunk, olvasunk róla. Népszerű előadás, szabad iskola, ingyenes írni, olvasni tanítás, sajtó, színház, művészet, sőt még a mozi is, fel vannak sorolva mint kultureszközök idő, alkalom szerint, sokszor egész ötletszerű módon.

Távol áll tőlem, hogy vitát, annál inkább hogy harcot provokáljak. Legyen kinek-kinek az ő hite és érdeke szerint. Elvégre a papiros a legtűrelmesebb! Mégis talán egy néhány észrevétel nem lesz hiábavaló.

Sokszor mondták, de nem lehet eléggé ismertetni, hogy csak művelt nemzet lehet gazdag és csak gazdag nemzet lehet igazán művelt. A művelődés csak ott fejlődik igazán és életképesen, a hol azt szilárd talajon gazdasági erő növeli, termékenyíti. Minél inkább mélyebb és termékenyebb maga a réteg és minél általánosabb, közösebb a szükséglet, annál dúsabb a ter-

més és gyümölcs. Nagy hiba azonban, ha a kultúra és gazdasági munka, mint elsőrendű állami feladat abszorbeáltatván, ezáltal kivonatnék a társadalmi együttműködés alól. Hiszen a társadalom egyeteme és összessége képes csak az államot ez irányú feladataiban támogatni. Az a társadalom, amely nemzeti és hazafias érzéssel van felítve: a tiszta igazság kipróbált elvein indul el, az élet reális szükségleteihez is számba veszi és a közvetlen megismerés és belterjes munkásság eredményeként az emberiség nagyobb rétegét az életviszonyok legegyszerűbb vonatkozásait is érinti.

Ehhez mindenekelőtt azonban helyes felismerés szükséges. Ez a felismerés egyaránt vonatkozik úgy az emberanyagra, valamint a kultureszközökre is. Merőben célt tévesztett törekvés fantomokat rajzolni elő akkor, mikor ezeknek messze jövőben, egykor lehető megvalósítására hiányzik minden pozitív alap. A művelődésre való hajlamosságot, annak szeretetét bele kell vinni a nép legsalsóbb rétegeibe igaz, — de egyuttal meg kell alapozni azon principális elengedhetetlen szükségéseket, melyek a hajlamosságot kiváltják, a szeretetet felköltik. Nem szavak, szólások szükségesek azonban ehhez, hanem tények. S itt már öreg

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

—21

Az Igazgatóság.

TARCA.

VÁRATLAN HÁZASSÁG.

Irta: J. H. Rosny.

Sohasem azokat szeretjük, kik a legforróbb szerelemmel töltnek el bennünket. És ennek az oka nagyon egyszerű: az, hogy az élet nem hoz össze bennünket azokkal, avagy nagyon későn jövünk össze velök, avagy pedig, hogy a körülmények hozzáférhetetlenné teszik őket ránk nézve.

Miután minden áron fenn kell tartanunk a fajt, nagy alkalmazkodási tehetséget nyerünk a szerelemre épügy, mint az étvágyra nézve; épügy mint a szegény ember, bármilyen inyenc legyen is, hozzá szokik a selejtesebb ételekhez, sőt meg is kedveli azokat, ha rendben a gyomra; épügy hozzá szokunk bármely szerelemhez, sőt költészet és kéjt is találunk benne.

Én jobban megtanultam mint mások, mennyire tanulékony és önmegadó a szívünk.

Mint tudják, én egész fiatalon nőttem. Mert hát megvan bennem a család-apa, a pater familias anyaga; korán valóságos kéj fogott el a saját tűzhely, a szerető feleség gondolatára. Ellenálltam husz éves koromig, akkor azonban egész erővel tört ki bennem a nőülési düh.

Szemügyre vettem tehát gondosan a környezetemet, hogy felfedezzem benne az életpáromat. Apám, nagyapám jókora adag józan okossággal és óvatossággal ruháztak fel, kiselejtezem tehát tüstént a nagyon gyöngye, a nagyon gazdag s a rossz természetű lányokat, mert a zsörtölődés a halálom.

Választásom egy fiatal lányra esett, ki elég szép volt s kinek a hozománya körülbelül felét tette az én vagyonomnak, e mellett pompás egészségnak örvendett és simulékony természetű volt megáldva.

Természetesnek vettem, hogy szeretni fogom őt, meg akartam tehát legelőbb is bizonyosodni felőle, hogy van-e kilátásom rá, hogy tetszeni fogok neki. Udvarolni

kezdttem tehát a lánykának, előbb mérséklettel, később hevesen.

Ugy vettem észre, hogy erősen hajlandó meghallgatni, ez aztán engemet is végleg megnyert neki annyira, hogy hőrülbelül hat hét múlva szerelmes lettem belé.

Nem volt ez valami nagy szenvedély, de utóvégre mi sem gátolta, hogy azzá legyen. Annyi áll, hogy többé nem ábrándoztam másról, csak ő róla, hogy bele vettem a képét a metafórák összes podgyászába, melylyel az irodalom olyan gazdagon ellátott bennünket a századok óta, hogy a szerelmi anyagot feldolgozza.

Egy augusztusi délután akartam düllore vinni a dolgot. Bizodalmam volt az utolsó óráig, akkor azonban nyugtalankodni kezdtem s a mint szívem választottjának a lakásához értem, vállalkozásom olyan kétségbejötőnek látszott, hogy majdnem visszafordultam.

A természetem nem engedte, mert ha inkább félnék vagyok is, ha sokáig habozom is, ha egyszer eltökéltem magamat, elhatáro-

hiba van. Felbuzdulásra megalakul egy-egy kulturegyesület, tömémenten állással és még több disztagsággal. Alapszabály szerint művésziessé vonalozva van az egyesület célja is. Minden tevékenység azonban azzal merül ki, hogy a tagsági díjak befolyjanak, egy-egy parádés gyűlés minden évben meglegyen, egy-két benfentes dús javadalmazású sinecura állást kapjon: a kitűzött cél pedig továbbra is csalóka fantom, délibáb varázsolta színes kép marad.

Igy kulturát teremteni nem lehet. Tetszelgésre, porhintésre talán talán elégséges, mikor azzal hivalkodunk, hogy ennyi meg ennyi kulturegyesületünk, szervünk és közegünk van, de mindez merő áttatásszámba megy, határos a könnyelműséggel. Ne papiron, deklamációban, hangzatos frázisban nyilatkozzék meg a felbuzdulás, hanem vállvetett, öntudatos munkában, melyet ez a nagy, szent ügy a haza minden egyes tagjától megkövetel, ki e hazát magáénak vallja.

Van-e szükség

a gazdasági ism. iskolára Mindszenten?

Irtá: Szvoboda Ödön, áll. gazd. szaktanító.

Társul szegődnek illetően támogatásával és hozzájárulásával ezen iskola céljának eléréséhez, miszerint a földmives nép ezen iskolát látogató gyermekei, amellyel hogy az elemi iskolai tantárgyak alaposabb átismétlése és lehetőséghez képest bővebb mértékben való elsajátítása mellett a jövőjükre nézve minden szükségesnek mutató ismeretekben tökéletes kiképzést nyerhessenek.

Hogy pedig ezen cél mily szépen el is érhető, kézzelfoghatóan bizonyítják az ország különböző helyén a vezető köröknek ez ügyvel történt megbarátkozása, komoly együttérzése és hozzájárulása folytán, immár teljesen megizmosodott gazdasági ism. iskolák létezése.

zásom bizonyos tekintetben erősebb nálamnál, leigáz, lenyűgöz.

Beléptem tehát, végig haladtam a parkon. A nagy faszor egész homályos volt, annál is inkább, mert egy nagy felhő vonult a nap elé, egy fekete felhő, mely percről-percre nagyobbodott.

Lassan lépkedtem a kastély felé, mikor egy oldalfasorban egy sugár ritmikusan nő alakot pillantottam meg, mely tova igyekezett. Ez nem lehetett más, mint az én Juliám. Felismertem a járását, a jácint ruháját, hosszú szőke haját.

Lehetetlen jobb alkalmat találni, hogy beszéljek vele. Utána siettem tehát anélkül, hogy kezdetben utól igyekeztem volna érni, mert a zavarom egyre tartott, sőt növekedett.

A lányka elég sebesen ment, egy pillanatra majd elvesztettem a szemeim elől egy válutnál. Az irány, melyet követett, nem a kastély felé tartott, hanem a folyó irányában. Kissé megütődtem rajta, mert szemmel láthatóan vihar volt kitörőben és a fiatal leánynál mindössze csak egy fehér selyem napernyő volt.

Ily módon a park hátulso kijáratához értünk, melyet nem is szoktak bezárni. A lányka kilépett rajta; én utána abban a pillanatban, a mint az első nagy ritka esőcseppek kopogtak a fák lombjain. Ugyanakkor villámok cikáztak az égbolton. Julia egy pár könnyű szökéssel egy halászgunyhóba menekült a fűzfák közt. Félperc múlva én is ott termettem háborgó szívvel s azzal

Mindezen helyeken tere van a szaktanítónak hivatását teljes egészében érvényesíteni és betölteni, tehát úgy az iskolában, mint a nép között. Ugyanis egyik sarkalatos feladata a szaktanítónak figyelemmel kísérni és irányítani a lakosság gazdálkodását oly mértékben, amint ezt az általános közgazdasági fejlődés és a gazdálkodás ágazonként való haladása megköveteli.

Módul szolgál erre az ismereteknek felolvasások alakjában való terjesztése és ennek alapján a nép felnőtteivel való személyes érintkezés alkalmas volta stb.

Kiemelni kívánom, hogy a gazd. ismétlő iskolák létesítése kizárólag a község érdeke, mert azok minden hatásaiban a község népének hasznára szolgálnak.

Hogy a községnek mennyire szolgálhat hasznára az ilyen irányú iskola, csak figyelembe kell venni az itteni közgazdasági állapotokat. Látjuk akkor, hogy a földterület, arányítva a lakosság számához, nem nyújt kedvező képet, vagyis egy-egy ember nagyobb általánosságban csak kisebb földterületet birtokol. Utalva van tehát arra, hogy ezen kis területen a legokoszerűbben és mindenekfelett úgy gazdálkodjék, hogy a lehető legmagasabb jövedelmet állíthassa elő. Ezt pedig ez idő szerint nem annyira az időjárás mostohasága, mint inkább a fennálló gazdálkodási módok miatt nem sikerül elérnie. Nem pedig azért, mert a mai viszonyoknak megfelelő gazdálkodási módokkal és újabb ismeretekkel egyáltalán nem ismerős.

Különösen említésre méltó még a szőlő- és gyümölcsstermelés terén szintén észlelhető elmaradottság, holott a község határában ezen gazdasági ágak művelésére alkalmas talaj feltalálható.

Ezek után még röviden óhajom vázolni a gazdasági ismétlő iskola mai állapotát. Ha visszapillantunk a községünkben mintegy 5 év óta fennálló szaktanító dazd. ism. iskola szervezésének minden mozzanatára, abban részben a község — tekintve súlyos anyagi helyzetét — gondos előrelátását láttuk, de viszont talákoztunk valamelyes személyes éli motívumaival is, melyek természetik a legférgesebb gyümölcsöket.

az önkívületlenséggel, melybe az égi háboru rendeseu ejteni szokott.

Láttam őt a homályban; egy kis muszulin kendőt dobott a fejére, mely elfödte az arcát; rendkívül felindultnak látszott. E pillanatban földet rázó menydörgés tört fel a fejünk fölött, a fák nyikórogtak, villámok cikáztak.

Engemet nem vett észre a lányka amint kissé befelé fordulva állott. Kéjes érzés fogott el; elébe térdelem, átkaroltam a ruháját s a kis lábait, majd elsusogtam a szavakat, melyek megkötik a sorsot.

Végtelen meglepetést kellett éreznie, mert meg sem mozdult, egy szót sem szólott még akkor sem, mikor hatalmamba kerítettem a kezét, hogy csókokkal halmozzam el. Azután, hirtelen összeszorult ez a kis kéz, a számra tapadt és a mint felemeltem a fejemet örült örömben, megdöbbenve más arcot láttam, mint a Juliáé.

Más arcot és mennyivel szebbet, mennyivel élénkebbet, mennyivel szenvedélyesebbet mint annak az arca, akit jegyesemmé akartam tenni!

Ekkor C. Jeante ismertem fel, a környék legszebb és leggazdagabb lányát, kinek a szerelmét még álmodni sem mertem volna, annyira magam fölött véltém őt lebegni.

Ekkor ismertem fel, mi az igazi szerelem, mert Julia egy csapásra elmosódott a szívemből, a multat mintegy forgószél söpörte el és semmi sem maradt, mint ennek a pillanatnak a káprázata, mely aztán elömlött egész életemen.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy ezek már halófélben vannak, mert kezd érezhetővé válni a hivatásos kezek nemesítő munkájának eredménye; különösen abban, amikor a miniszter — tekintettel községünk váltságos, majdnem kétségbeejtő helyzetére — segítő kezét nyújtja.

Szerintem az állam által nyújtott segély nagyon is méltányos kielégítés az iskola teljes rendbehozására. Mert ne tévesszük ám szem elől, hogy a szaktanító gazdasági ismétlő iskola, szembeállítva az elemi iskolával, kétféle célt és kétirányú hasznot eredményez.

Szolgálja mindenekfelett a népnevelés magasztos munkáját, mely a községnek és államnak egyaránt szükséges a haladásra, de szolgálja a lakosság érdekeit is.

A közvetlen haszon abban lelhető fel, hogy a községnek egy távoleső épületet és földterületet nagyobb hasznot hajtó tőkévé teszi.

Egy következő kis cikk keretében majd ki fogom domborítani, hogy mit áldoz a község és mit ad az állam?

Ujdonságok.

— Halálozás. Egy nemeslelkű, szelid, angyali jószágú matróna életét huzta keresztül a kérlelhetetlen halál és döntötte gyászba a pélbás, köztisztviselőben álló család gyermekeit és rokonságát. E hó 20-án este, nagy részvét megnyilvánulása mellett terjedt el a hír falunkban, hogy medboldogult Vidovich Antal főszolgabírónk özvegye, szül. drittomai Mituch Jusztina meghalt. Temetése tegnap, szombaton délután ment végbe, a község és a környékbeli falvak intelligenciájának impozáns részvéte mellett. Nyugodjék békében.

A család által kiadott gyászjelentés a következő: Kiscsepcsényi Sántha Ármán és neje szül. Vidovich Ilona, özv. Tóth Dezsóné szül. Vidovich Irén mint gyermekei és az összes szerető rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a legszeretőbb édes anyának özv. Vidovich Antalné szül. Drittomai Mituch Jusztina életének 89-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 20-án délután 5 órakor történt gyászos elhunytát. A medboldogult hült teteme e hó 22-én délután 2 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a mindszenti róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. — Az engesztelő szentmise-áldozat pedig ugyanaz nap reggel 8 órakor fog a mindszenti róm. kath. templomban az Egek urának bemutatni. Mindszent, 1909. évi május hó 20-án. A béke angyala lebegjen drága porai felett!

— A munkaházak vállalkozói. Alispánunk döntött a benyújtott ajánlatok sorsa fölött. Kijött Mindszentre e hó 20-án délután s közölte az összehívott építő-bizottsággal előszóval, hogy a faanyag szállítását Székely József szentesi fakereskedőre bizza, aki elvállalta egyúttal az épületek ács- és kőmivesmunkáját oly árban, amely részben megfelel az egyesek legolcsóbb ajánlatának, részben azokat megelőzi. Kéri tehát a bizottságot, hogy vegye ezt tudomásul s most már állapodjék meg a részletekben is a vállalkozóval s kösse meg annak alapján vele a szerződést. Az asztalos-munka Wolf Mórnak adható, de előbb adjon mintát a készítenő ablakokról, hogy az már előzetesen elbíráltató legyen. Ha ez megfelel, akkor a szerződés Wolffal is megkötendő. A vasneműek egy részét, nevezetesen a sarokvasalást és záratat Baksay Illés szállítja. A szegeket

Székely adja az ács munkával. — A meszet Mucsi Pál fogja szállítani, a tetőcserép szállításával pedig Krumnacher József bizatik meg. Az alispán ur azt tartja kívánatosnak, hogy a munka végrehajtásának, lebonyolításának könnyebbsége, egyöntetősége, biztos jósága okáért csak azoknál a telkeknél tétetnék kivétel az építés, illetve a falak fölvertése tekintetében, akiknek gazdáik az ács- és kőműves-munkát saját maguk akarják végezni s arra a bizottság által képeseknek is ösmeretnek. A bizottság tagjai azt is megengedhetőnek tartanák, hogy az ács- és kőműves-munkákat bárki akárki által végeztesse, hogy így egyik a másikának segíthessen s pénzbelileg minél kevesebb törleszteni valója lenne, esetleg a munka értékét külön megkaphatnák, de alispán ur utalt az ilyen módozatnál beállható bonyodalmakra s azért ha azt megengedhetőnek véli is esetenként, de azt jónak nem tartja. Kéri tehát ezt a megoldást minél ritkább esetben alkalmazni, mert ezek lebonyolításánál ő csak a munka végeztével s csak ha az jónak találtatott, lenne hajlandó az épületenként kijáró összegeket kiutalni. Ezen alapon tárgyalt e hó 21-én délután a bizottság a vállalkozó Székely József megbízottjával, akivel a főbb pontokban tisztába is jöttek s ma, vasárnap jő át a vállalkozó, hogy a szerződést aláírja és a szükségesnek mutatkozott megrendelést átvegye. Tehát a ránk következő héten a faanyag szállítása már eszközöltetni is fog. A 20-adiki tárgyalás után megtekintette alispánunk az épülő munkaházakat. Már 34 háznak van a fala munkában, ezek közül 20 van teljes magasságban fölvertve. Néhol a házak egész sűrűn állanak, e helyen már kezd kibontakozni a falu új részének tetszetős képe.

— **Műt-építés.** Örömmel értesültünk róla, hogy a kistelek-mindszenti törvényhatósági ut köburkolata egészen a „Csontos“ nevezetű dűllőig elkészült. Most már elhiszszük, hogy az ut Péter-Pálra egészen el fog készülni.

— **Mese ország.** Egyik közeli uradalmi községről hallottuk azt a furcsa hírt, hogy területén senki lovának megállni, azt bekötni istállóba nem szabad. Persze miután olyan távoleső pusztá községben nem mindenkinek lehet kedve gyalog kirándulást megcselekedni, ezt a körülményt ismervén, fentemlített tilalom elég biztos módszer arra, hogy a kellemetlen vagy hivatlan vendégeket távol tartsa magától. De hát mit szólna az ilyen község akkor, ha a többi községek körülötte szintén ilyen szabályokat honosítanának meg? Miként hordaná Derekegyháza község kényura termését a hajóra — például — ha Mindszent községe az igáit nem engedné megállni a Tisza-parton?! Mert ebbéli joga a községeknek ugyancsak egyforma. Avagy „quod licet Jovi, non licet bovi“?! — Nohát csakugyan bögni, vágóhidra való borjunak kell lenni annak a törvényhatóságnak, amely a közönség ilyen megrendszabályozását túrni nem átalja! Ilyeneket hallván, csakugyan ne csodálja senki, ha az itt-ott előnyöket — ez esetben 10 százalékos községi pótdadót — élvező uradalmi községeket a közönség megunja s megszüntetésüket sürgeti.

— **Végzetes fordulat.** Mint már említettük, dr. Cicatricis Lajos alispán az átkelesí utszakasz kiépítése révén felmerült adósságunk elmulasztott törlesztése fejében leltította a községnek 14,446 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvét. Ma egy lépéssel — az utolsóval — tovább vagyunk.

Nevezetesen azt az alispán végrehajtás utján el is vitette, hogy értékét fölhasználhassa. Ezénkívül pedig tessék évenként 4641 koronát ugyanezen adósság törlesztésére kifizetni, holott szépszerével bizonyára legalább a fizetési módozatok lettek volna megkönnyíthetők.

— **Pénztári ellenőr választása.** Tary István járási főszolgabíró e hó 29-ére tüzte ki a pénztári ellenőr választásának idejét, mely az ugyanakkor tartandó képviselőtestületi ülésen fog megejtetni.

— **A községi jegyzők vásárnapi munkaszünete.** A belügyminisztérium szabályozni kívánja a községi jegyzőkre nézve is a vásárnapi munkaszünetet. Ugyanis bizonyos munkák, például: a munkásigazolványok, a legtöbb esetben halasztást nem tűr. Ezeknek a kiállítására bizonyos hivatalos időt szándékozik a vasárnapokra megállapítani a belügyminiszter.

— **Támogassuk a Kossuth-muzeumot!** 1848-ra örökké vissza emlékeznek a magyar. Nagy idők voltak azok és nagy emberek a megteremtői. Áhitattal, kegyelettel kell tekintünk mindenre, ami azokra az időkre emlékeztet, meg kell becsülnünk a nemzeti küzdelmekből reánk maradt emléktárgyakat, melyek egy szebb jövő kivására serkentenek bennünket. És mi mégsem adjuk meg ezen szent emléktárgyak leggazdagabb tárházának: a Kossuth-Muzeumnak azt, ami magasztos hivatásánál fogva megilletné. Hivatalos körünk sem tesz meg kötelességeket. Ezért fordulunk a magyar társadalomhoz, amelybe egyedüli reményünket helyezzük, hogy a muzeum kiaványainak vásárlásával mentse meg a Kossuth-muzeumot, 10 korona ellenében megküldjük Hock János Rákócyné című díszművét. Ebből a műből husz koronás szalon kiadás is van, 100—150 koronáért megküldjük a „Kossuth Lajos azt üzente“ című hatalmas képet, amely 170 c.-m. szélességével és 130 c.-m. magasságával a legnagyobb olajnyomat a kontinensen. A 100 koronás kép egyszerű keretű, a 150 koronás arasznyi széles, díszes aranykeretben van. Tárgya fenséges, kivitele ehhez méltó. Ugyancsak megrendelhető lapunknál Kossuth Lajos életnagyságu művészi olajfestésű arcképe 150 koronáért, mely Kossuth Ferenc eredeti festménye után készült; nemkülönben Rákócy, Petőfi, esetleg más jeleseink olajfestésű, életnagyságu arcképeit is szállítjuk 150 koronáért. Ezért fordulunk olvasóközönségünk hazafiasabb elemeihez, kérve, hogy rendeljék meg a fent leirt értékes és remek műveket lapunktól.

— **A szemérmes finác.** Töri az esztét a falusi gazda, hogy egy tizliteres kis hordó bort miképp csempésszen be a vámon. Gondolt egyet, fölnyergelte a „szürkét“, subát terített magára, felült a lóra s a kis hordót maga alá, a subába rejtette. A vámnál gyanus volt az ember. Rászóltak:

— Mit visz kend?

— Magamat.

— Hát a suba mögött mi van!

— Én vagyok.

— Azt tudjuk. De min ül kend a suba mögött?

Hétágu mozgatta a bajuszát és fujt egy nagyot.

— Hogy min ülök?

— Igen.

Röhögött az ember.

— Hallja az ur, de szemtelen! . . . Még arra is kíváncsi!

A vámor elvörösödött. Hétágu Gerő pedig megcsapkodta a lovat. Belül került a vámon.

— **Az ország legnagyobb ipartelepeinek egyike a Bohn-féle téglagyárak, melyek a mellett, hogy sok ezer munkáskéznek állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicsősé-**

get is szereznek. A Bohn-féle szab. természetes vörös fedélcserépek általános kedveltségnek örvendenek.

— **Évzáró vizsgák Mindszenten.** A helybeli kült. áll. el. iskola vizsgái az alábbi sorrendben lesznek megtartva: Május hó 27-én Ludason, Tégláson és a VI. tanyai iskolánál; Május hó 28-án Elegében, Hegyeshalmon és Koszorúhalmon. — A belterületi iskolák vizsgái sorrendjét jövő számunkban közöljük.

— **Jutalom az adóbehajtásért.** A közadók kezeléséről szóló törvény fölhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy azokat a községi jegyzőket és városi adóhivatalnokokat, akik az évi adótarozást beszedik, behajtják és beszállítják, jutalomban részesíthesse. Az elmúlt 1908. évben egyenes adókban az előírányozottnál 49 millióval több folyt be, az adóprések tehát kitűnően működtek. A pénzügyminiszter méltányolva ezt a szép eredményt, a községi jegyzők és adóhivatalnokok megjutalmazására, az egész ország területére 59 ezer koronát bocsátott a pénzügyigazgatóságok rendelkezésére.

Irodalom.

— **A közegészségügy érdekében tizenöt arany jutalom.** „A Háziorvos“ pályadíjai. A Háziorvos“ című népszerű közegészségügyi folyóirat, mely rohamosan hódította meg a művelt magyar közönséget, ujabban ismét fényes tanujelét adta annak, hogy csakugyan hivatott képviselője a — valljuk be őszintén — meglehetősen elhanyagolt magyar higiena ügyének — amennyiben nemcsak érdekes és változatos tartalmánál fogva, hanem anyagi áldozatok árán is, érdeklődést akar kelteni a közegészségügy iránt a művelt magyar közönség soraiban. Legutóbbi (májusi) számában ugyanis a következő három — egyenként öt darab tíz koronás arannyal jutalmazandó — kérdés megfajtására hirdet pályázatot, u. m.: 1. Minő befolyást gyakorol az alkohol az egészségre; különös tekintettel a serdülő gyermekkorra és minő módon lehetne azokat az alkohol élvezetétől távol tartani? 2. Minő befolyást gyakorol a dohányzás az egészségre; különös tekintettel a serdülő gyermekkorra és minő módon lehetne utóbbiakat a dohányzásról elszoktatni? 3. Hogyan keltheti fel a családanya serdülő gyermekeiben a közegészségügy iránt való érdeklődést? A pályázat feltételei „A Háziorvos“ májusi számában jelentek meg, e helyen mind érdekes momentumot csak azt akarjuk kiemelni, hogy a harmadik számú kérdésre kizárólagosan csakis nők pályázhatnak. A lap májusi száma gazdag tartalmából felemlítjük: A tatabányai hasiaphus-járványról. Irta dr. Fürst Zsigmond. — A szokásos bűntevők. (Psychiaterek a büntetőjogban) Irta Székely Vladimir, m. kir. államrendőrségi fogalmazó. — Milyen legyen a szervi szívbajban szenvedők életmódja? Irta dr. Eichhorst J., egyetemi tanár. — A csonttöréssel, ficzomodással járó balesetek első ellátása. Irta dr. Löbl Vilmos a budapesti Mentőegyesület főorvosa. — A tulságos izzadás, annak következményei és gyógykezeltése. Irta dr. Widder Aladár. — A legfontosabb óvrendszabályok fertőző betegségek eseteiben című cikkeit. A Tárca rovatban Nemes-Keve címen folytatásokban megjelent szépirodalmi (hygiénikus) elbeszélés, mely egy magyar falusi néptanító m. szíjóját ecseteli, nemkülönben a többi hasznos Apróság és a Magyar fürdők és ásványvizek leírásának sorozata egyformán érdekessé és változatosá teszik a kitűnő lapot. A magunk részéről, mint mindig, úgy most is melegen ajánljuk A Háziorvos-t, melynek rövid időn belül minden magyar család asztalán ott kell lenni. Előfizetési ára egy évre csekély 2 korona 40 fillér. „A Háziorvos“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

Szerkesztői üzenetek.

S. A. Nem közölhető.

Ujfalusi. Nem tudjuk a nevét, de valószínűleg helyt áll a szaváért.

— „Kuli“ tintafolt-törő rudacska kapható a Horváth-féle papirkereskedésben. Ára darabonként 30 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1909.

Közgazdaság.

Hetipiac.

Búza	30.00
Rozs	18.50
Tengeri	16.00
Zab	16.00

NYILTTÉR.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő-kiadó).

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult édesanyánk: özv. Vidovich Antalné végtisztességtétele alkalmából kifejezett őszinte részvét-nyilvánításokért a gyászoló család nevében hálás köszönetüket fejezik ki

Gyermekei.

Fű-árverés.

A Hármás-Algyői Ármentesítő Társulat részéről ezennel közhírré teszem, hogy a gátvonal fűtermésének első kaszálása

folyó hó 24., 25. és 26-ik napjain

nyilvános árverésen el fog adni.

Az árverés sorrendje:

1) Kezdődik 24-én reggel 8 órakor az algyői vasúti hidnál s halad aznapon a percsői zsilipig;

2) Folytatódik 25-én reggel 8 órakor a percsői zsilipnél s halad a dongéri zsilipig;

3) Folytatódik 26-án reggel a dongéri zsilipnél és végződik a dongéri nyílt csatorna felső szakaszán.

Vevők kötelesek a vételért azonnal készpénzben az árverező bizottság kezéhez lefizetni s a termést legkésőbb 8 nap alatt a töltésről eltávolítani.

Kelt Sándorfalván, 1909. évi május hó 12-én.

Novák József,
társulati igazgató.

SZEVEDI

IPAROSSZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

BÚTORCSARNOKA

SZEVED, Aradi-útca 6. sz.,

ajánlja a bútort vásárló közönségnek dúsan felszerelt asztalos és kárpitozott bútorraktárát, hol állandóan a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

több száz szobaberendezés van készletben.

Ugy költségvetéssel, mint kézi-rajzokkal készségesen szolgálunk.

Telefon 455.

5—4

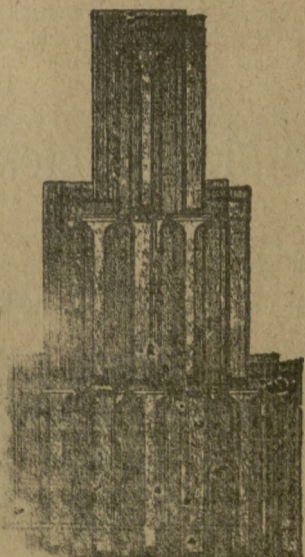
Szőlőföld

szép gyümölcsfákkal, közel a faluhoz, azonnali készpénzfizetés mellett, megvételre kerestetik. Cim megtudható lapunk könyvnyomdájában.

Uj férfi szabó üzlet!

Mindszent község és környéke mélyentisztelt közönségének szíves tudomására adom, hogy folyó hó 8-án, fiók szabó-üzletemet megnyitottam. Raktáron tartok állandóan mindenféle kész férfi ruhát, melyeket mindenkor a legolcsóbb árak mellett árusítok ki. Megrendeléseket elfogadok legújabb divat szerinti elegáns uri ruhákra (mérték szerint) hazai brassói vagy külföldi szövetekből. Ruha-javítást és tisztítást is elvállalok. Gyors és pontos kiszolgálás! Legolcsóbb árak! Üzlethelyiségem Mindszenten Pallavicini-tér 2. számú házban van (Özv. Bárdos Flóriánné házában). A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri Dózsa Elek férfi-szabó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget út 68,
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-éséplőgépek, lóhere-éséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserép.

Bohn nagykikindai cserepe

Legjobb minőségű fedélcserép

legolcsóbb árak mellett!!

TESSÉK ÁRJEGYZEKET KÉRNI.

KÉPVISELŐK KERESTETNEK!

—5

BOHN TÉGLAGYÁR, NAGYKIKINDA.